

Asia: VN/21366/2020-LVM-48

Lausuntopyyntö jakelutuen vaihtoehtoja koskevasta liikenne- ja viestintäministeriön arviomuistiosta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset näkemyksenne jakelutuesta

Harvaan asutun maaseudun verkosto kiittää mahdollisuudesta lausua jakelutuen vaihtoehtoista.

Jakelutuki on tärkeä harvaan asutuilla alueilla.

Jakelukustannusten nousu johtaa pienten lehtien lakkauttamiseen. Tällä on erityisesti merkitystä harvaan asutuilla alueilla. Näillä alueilla nopeat tietoverkot eivät kaikkien saavutettavissa, väestö on iäkästä (yli 65-vuotiaita), kaikilla ei ole tietokonetta eikä osaamista niiden käyttöön. Printtilehti on monelle ainoa kanava saada tietoa oman kunnan alueen tilanteesta. Myös vapaa-ajan asukkaat saavat tietoa paikallisista tapahtumista paikallislehtien kautta. Paikallislehdet ovat olleet merkittävä tiedotuskanava koronakriisin hoidossa. Paikalliset lehdet ovat luetuimpia lehtiä. Ne ovat myös merkittävä ilmoituskanava mm. yrityksille eivätkä verkkolehdet yllä lähellekään samalle tasolla. Paikallislehtien ilmoitushinnat ovat kohtuullisia.

Muistiossa on huomioitu hyvin se, että jakelukustannukset ovat harvaan asutuilla alueilla käytännössä niin korkeat, että jotta lehtikustantajien olisi mahdollista tarjota jakelua koko maassa, olisi niiden nostettava merkittäväällä tavalla lehtien tilaushintoja, mikä taas johtaisi tilaajamäärien laskuun. Tämä asettaisi myös alueen asukkaat eri arvoiseen asemaan.

Alueelle on ominaista monipaikkaisuus, mikä on korostunut koronakriisin aikana. Monipaikkainen asuminen tulee ottaa myös huomioon jakelutukea määriteltäessä, sillä ajoittain harvaan asutun maaseudun väestö voi moninkertaistua ja samalla jakelun määrä kasvaa.

Näkemyksenne kilpailutettavista tuotteista (5.1)

Kannatamme ministeriön esitystä.

Näkemyksenne jakelujasta (5.2)

Alueellisen tasa-arvon näkökulmasta kilpailutettava jakelu tulisi toteuttaa varhaisjakeluna.

Olisi kuitenkin tärkeää tietää paljonko on talouksia, joihin ei onnistu varhaisjakeluna? Missä ko. taloudet sijaitseva?

Näkemyksenne tukikauden pituudesta (5.3)

Tukikauden tulee olla kokonaisuudessaan mahdollisimman pitkä tai jopa pysyvä. Neljä vuotta voi olla sopiva aikaväli arvioida tilanne ja uusia kilpailutus, jotta mahdollisesti muuttuneet olosuhteet tulee huomioitua.

Näkemyksenne jakeluetäisyydestä (5.4)

Tässä tulee käyttää samoja etäisyyksiä kuin Postin yleispalvelun osalta jakeluetäisyydestä säädetään postilain 43 §:ssä.

Näkemyksenne kilpailutuspäivien määrästä (5.5)

-

Näkemyksenne kilpailutuksen aluekoosta (5.6)

Ministeriön esityksen mukaan maakunnallinen malli tai vaihtoehtoisesti vielä pienempiin alueisiin pohjautuva malli. Harvaan asutun alueen maakunnista osa on pinta-alaltaan laajoja ja siten etäisyyden ovat pitkiä. Koko Suomea tarkasteltaessa paikallaan voisi olla näiden kahden vaihtoehdon yhdistelmä eli osassa Suomea kilpailutusalueena olisi maakunta ja osassa Suomea maakuntaa pienempiä alueita.

On tärkeää, että myös pienet toimijat pystyvät osallistumaan kilpailutukseen, mistä syystä kilpailutettavat alueet eivät saa olla liian suuria.

Muita mahdollisia seikkoja, jotka tulisi huomioida valmistelussa (5.7)

-

Tarja Lukkari
Harvaan asutun maaseudun verkosto / MANE